

Т. Ф. КАРАТЫГИНА СВЕТИ И БУДЕТ СВЕТЛО. ЗА СВЕТЛИНАТА НА ТВОРЕЦА ИЛИ ЗА СЕМЕТО НА ЕДНО ПО-ДОСТОЙНО БЪДЕЩЕ

Проф. д.п.н. Александра Куманова
alexkum@abv.bg

Каратыгина, Т. Ф. Свети и будет светло. Професионалистическите студии: Моногр. – Москва: Экон-Информ, 2015. – 507 с.: с фотогр.

жениа и благородния пример, който тя дава на своите колеги и на цялото общество”. През 2005 г. с указ на Президента на Руската Федерация „за заслуги в областта на културата и многогодишната плодотворна работа” на проф. Т. Ф. Каратыгина е присъдено почетното звание „Заслужил работник на културата на Руската Федерация”.

Монографията от студии по професията на библиотекаря „Свети, и ще бъде светло” е подготвена в чест на 85-годишния юбилей на МДИК, чиито традиции са заложени от Московския библиотечен институт – МБИ (МГБИ, МГУК, МГУКИ). Тя е посветена на колегите на автора – библиотекарите и преподавателите от средите на висшето образование, подготвящи специалисти по различни направления на библиотечната сфера. Интересното е, че историческият персонифициран аспект на отделните студии в книгата е съчетан балансирано с разглеждането на библиотечната професиология като учебна и научна дисциплина.

В увода авторката изтъква, че посвещава тази книга на тези, които мислят като нея: „на учителите и колегите-библиотекари”, от които тя се е учила на реално и виртуално равнище. Тя вярва, че героите на нейните очерци ще станат жизнени примери.

За критерий на подбора на лицата в своята монография Т. Ф. Каратыгина избира философското кредо на Ричард де Бъори (1287–1345) – английски държавен деец, епископ

„За да промените хората, първо трябва да ги обичате. Влиянието върху тях е пропорционално на любовта към тях.”

Йохан Хайнрих Песталоци

Новата книга на педагога, библиотековеда, историка на библиотечното дело, доктора на педагогическите науки, професора на Катедрата по библиотекознание и книгознание на Института по информационни комуникации и библиотеки към Московския държавен институт по култура (МДИК – рус. МГИК), академик на Международната академия по информатизация при ООН (секция „Библиотекознание”), научния ръководител на международните програми на четенето на Хасавюртската централна градска библиотека „Расул Гамзатов”, Република Дагестан (2012–2014), Татяна Фьодоровна Каратыгина (род. 1 окт. 1937 г.) „Свети, и ще бъде светло” е достъпна и в българските научни библиотеки.

Проф. Т. Ф. Каратыгина е автор на около 500 научни публикации, между които и по библиотечна професиология. Заради резултатите за 2000 г. тя е избрана от Американския биографичен институт (САЩ, Северна Каролина) за жена на годината, „основавайки се на нейните забележителни постижения и благородния пример, който тя дава на своите колеги и на цялото общество”.

и библиофил, който се прославя с написания от него в 1345 г. на латински език трактат „Любокнижие”, замислен като завещание към бъдещите поколения:

*„научното значение на човека се определя
не само от това какво той е оставил след себе си,
но и твърде повече от това –
към какво той е подтиквал своите съвременници,
а чрез тях и съвременните поколения”.*

„Свети, и ще бъде светло” се дели на седем глави, формулирани като откровения, които сами са завети към поколенията: 1) „Професиологията в контекста на персонификацията на библиотечното дело”, 2) „Времето не е властно над името”, 3) „На нас ни се иска да сме чути”, 4) „За да не се разпадне връзката на времената...”, 5) „На наставниците за благото ще въздадем”, 6) „Портрети на учителите и колегите в огледалото на времето”, 7) „Дума, думи, слава, книга, библиотека... Поглед през столетия”.

В първата глава се разглежда съотношението на такива понятия и сфери като социониката, мемоаристиката, феноменологията, професиологията. В центъра на вниманието е проблемът за стимулирането на професионалното съзнание на бъдещите библиотекари – днешните студенти на МДИК. За корифеите и родоначалниците на библиотечната професия Л. Б. Авкина, Б. С. Боднарски, Г. К. Дерман, Ф. И. Каратигин и др. е втората глава на труда. На личността на библиотечния специалист в дейността на музеите, организирани в структурите на библиотеките и другите учреждения на културата, са посветени третата и четвъртата глава на изданието. В центъра на вниманието на петата глава са портретите на учителите и колегите на Т. Ф. Каратигина от МДИК, а на шестата – такива личности, свързани с различни библиотеки. Тук особено се открояват статиите за К. И. Абрамович и С. А. Сбитнев (които използват методите на социониката), за Е. К. Беспалова (комеморацията /фр. *commemore* – как и *memoria* – памет/), Н. А. Лабеева (феноменологията) и др. В седмата глава са включени очерци и доклади на автора от различни години, които са свързани със забележителни юбилеи на различни дейци на руската култура. Наред с имената на писателите и учените от миналото (М. В. Ломоносов, А. С. Пушкин, Н. А. Добролюбов, С. Есенин, М. Цветаева) от страниците на книгата ни гледат и наши съвременници (Р. Гамзатов, Е. Евтушенко).

Монографията на Т. Ф. Каратигина завършва с подробен Именен показалец и Списък на литература по темата на изданието (125 ном. назв.).

Като един нов Й. Х. Песталоци на днешното време проф. Татяна Фьодоровна Каратигина провъзгласява чрез своята книга „Свети, и ще бъде светло”, че най-голямата ценност на библиотечната професия е любовта – и към делото, и към хората, и към книгите... Тази любов пламти и днес чрез личностите на миналото и съвременното, които ни гледат със светлината на твореца. Тази светлина грее в творчеството на самия автор на „Свети, и ще бъде светло”, защото в почитта към предшествениците и обкръжаващите лежи семето на едно по-достойно бъдеще.